

societat catalana de sociologia
de l'institut d'estudis catalans

associació catalana de sociologia

Núm. 66 juny 2001
Publicació bimensual

Notícies

Assemblea de la FES

El proper dia 27 d'abril va tenir lloc a Madrid l'Assemblea Federal de la Federació Espanyola de Sociologia. En ella el Comitè Executiu va informar de la seva gestió i va sotmetre a aprovació l'Informe Econòmic de l'any 2000. Un cop aprovats, la Presidenta, Maria Angeles Durán, va informar de les gestions encaminades a assegurar l'èxit del VII Congrés Espanyol de Sociologia que es celebrarà a Salamanca el mes de setembre. L'Assemblea va demanar al Comitè Organitzador que el període de lliurament de ponències i comunicacions es perllongues fins el 15 de maig, atès que les festes de la Setmana Santa havien alterat el ritme esperat de lliurament.

Termini per a la presentació de candidatures per a la Presidència i el Comitè Executiu de la FES

La mateixa Assemblea va aprovar que el termini de presentació de candidatures per elegir la nova Presidència i el Comitè Executiu de la FES finalitzi el dia 12 de setembre. L'elecció tindrà lloc a la Sessió Extraordinària de la Assemblea, que és celebrarà a Salamanca coincidint amb la celebració del Congrés. Recordem als socis de l'ACS que el Comitè ha d'estar format per onze membres, incloent-hi el President, i que són elegibles totes les persones físiques membres de la Federació Espanyola de Sociologia, bé com a socis de les Associacions Territorials o bé com a Socis Individuals, sempre que la seva

SUMARI

Notícies: Assemblea de la FES. Lliurament del Premi del V Concurs de Joves Sociòlegs. Convocatòria del VI Concurs de Joves Sociòlegs. Es celebra el cinquè Sopar-Col·loqui de l'ACS. Publicació del Document de Treball N° 2. Debats a partir dels mes d'octubre. VII Congrés Espanyol de Sociologia. El proper Butlletí serà pel setembre.

Seminari de Teoria Sociològica Crítica "Raimon Bonal"

Grup d'Anàlisi de l'Acció Col·lectiva i dels Moviments Socials

Memòria del Gabinet d'Estudis Socials

Publicacions dels socis: Sociologia de l'Educació

Convocatòries, cursos

Article: Carta oberta a Ernest Lluch. S. Giner

Coordinació: Eulàlia Solé

Secretaria: Montse Camps

Societat Catalana de Sociologia

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

M. Aurèlia Capmany, 14, 08001 Barcelona

Tels. 93 3248581/85

Fax: 93 270 11 80

Correu electrònic: scs@iec.es

Plana web: www.iec.es/scs

candidatura estigui avalada per dues Associacions Territorials i un Comitè de Recerca o una institució universitària del Consell Acadèmic.

Presentació de ciutats candidates a acollir la celebració del proper Congrés de l'Associació Europea de Sociologia (ESA)

L'Assemblea va decidir també que estudiarà les propostes de ciutats espanyoles per postular-se com a candidates a acollir la celebració del proper Congrés de l'ESA. El sentit majoritari estava d'acord en que, si havien diverses candidatures, la FES triaria la més solvent per fer-li costat davant l'ESA, i d'aquesta manera coordinar tots els esforços en una única proposta. A la mateixa sessió, tres Associacions Territorials van manifestar interès en presentar la seva candidatura. Foren la de Galícia, la del País Basc i la de Múrcia

La reforma dels Estatuts de la FES. Una qüestió tancada en fals?

Al llarg de la perllongada Sessió, i en diverses ocasions, hom va detectar una certa insatisfacció per la relació entre la FES, les Associacions Territorials i els Socis Individuals. Algunes Associacions va manifestar que no acabaven de veure el sentit de la FES, en tant que la comunicació recíproca era molt minsa, i menys encara les avantatges que les Associacions podien obtenir pel fet de ser membres de la FES. En altre sentit, algun representant dels socis individuals reclamava més pes de decisió per a aquests i atorgava als representants dels Socis Individuals un plus de representativitat democràtica per sobre de la que poguessin tenir les Territorials. Una afirmació com a mínim sorprenent.

Recordem que quan la reforma dels Estatuts de la FES va ser endegada, l'ACS va manifestar amb veu alta la seva disconformitat amb la proposta avalada pel llavors President Juan Diaz Nicolás de que hi hagués una representació mixta de socis Individuals i Territorials. La principal raó que l'ACS adduí era que suposava

un fort atemptat contra l'esperit federal i territorial que donà vida a la FES, i vàrem aconseguir que, al menys, la representació Territorial fos majoritària. A més a més, però, al llarg dels debats vàrem advertir igualment que la representativitat democràtica dels Socis Individuals era força més difícil d'obtenir que la Territorial, ateses les grans dificultats de endegar un procés electoral per sufragi universal entre multitud d'individus dispersats per la geografia espanyola. A la Sessió que s'ha celebrat ara, hom ha pogut comprovar com aquelles advertències no eren vanes.

Sebastià Sarasa
Representant de l'ACS a la FES

Lliurament del Premi del V Concurs de Joves Sociòlegs

El propassat dia 28 de febrer de 2001 es reuní el Jurat per deliberar sobre els treballs presentats al V Concurs de Joves Sociòlegs, corresponent a l'any 2000. Estava format per Joaquim Casal i Bataller, Carles Gironès i Tixé i Sebastià Sarasa i Urdiola, membres de la Junta de l'ACS.

Havien estat presentats 6 treballs. El jurat, després d'analitzar i discutir sobre els valors dels estudis presentats, adjudicà el premi al titulat: *Els marxants d'art i l'espai urbà. Una anàlisi sociològica del mercat d'art a Barcelona*, l'autor del qual resultà ésser en Joaquim Rius Ulldemolins. No s'adjudicà l'accèssit.

Tal com preveuen les bases del Concurs, el text premiat serà publicat a la Revista Catalana de Sociologia, després d'ésser adequat com a article.

Convocatòria del VI Concurs de Joves Sociòlegs

Ja s'han editats els cartells amb les bases i han estat repartits per diverses universitats i centres d'estudis. Aquí només recordarem que el termini d'admissió dels originals és el 14 de desembre

de 2001, a les 13 h, i que el lliurament dels premis es farà el 24 d'abril del 2002.

Es celebrà el cinquè Sopar-Col·loqui de l'ACS

Tal com estava previst, el propassat dia 17 de maig tingué lloc, a l'Hotel Espanya de Barcelona, la cinquena trobada de sociòlegs i sociòlogues per debatre una qüestió social al llarg d'un sopar.

El tema escollit fou *La família al segle XXI*, essent-ne la coordinadora la professora Cristina Brullet. Hi varen assistir 40 persones, entre les quals hi havia la consellera de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya, Sra. Irene Rigau; l'alcalde de Badalona, Sra. Maite Arqué; la Sra. Marina Geli, diputada del Parlament de Catalunya; el secretari de la Secretaria de la Família de la Generalitat de Catalunya, Sr. Joan Vallvé; i el President de l'IEC, Sr. Manuel Castellet. A cadascuna de les taules es comptava amb un President, un Ponent i un Discutidor, homes o dones.

Al voltant de quatre taules es varen desenvolupar sengles temes específics, consignats d'antuvi en uns fulls en els quals es proposaven interrogants que podien ésser objecte de debat.

A la taula nº 1 el títol era: *De la família moderna a la família post-patriarcal?* Entre altres aspectes, la discussió girà sobre els vincles d'aliança i els de filiació, les famílies recomposades, les tècniques de reproducció assistida, les parelles homosexuals, els canvis en l'estatus de pare i mare, la democràcia familiar.

La taula nº 2 tractà de *Famílies i Estat de Benestar*, plantejant-se com a interrogants quin suport hauria de donar l'Estat de Benestar als vincles familiars, si les polítiques familiars no entren en contradicció amb l'equitat entre dones

i homes, què significa fer polítiques familiars a l'Estat espanyol o quin és el futur de les polítiques familiars a Catalunya.

Quant a la taula nº 3, tenia com a epígraf *Les múltiples cares de la jornada a temps parcial i dels "treballs de proximitat-treballs familiars"*. Algunes de les preguntes a fer-se foren si el treball a temps parcials és una bona solució per conciliar ocupació i família, cap on s'haurien d'encaminar les polítiques d'aquesta conciliació, quines són les actuals transformacions i demandes de la societat.

Pel que fa a la taula nº 4, foren objecte de debat els *Permisos parentals i serveis per a la infància*. Calia preguntar-se si els fills s'estan convertint en més cars i apreciats, quins deslloradors es necessiten per atendre i protegir millor la primera infància (0-3), per què serveix, o no, el model de llicències parentals dels nostre país, com articular un sistema de llicències remunerades i de serveis d'atenció familiar.

Publicació del Document de Treball Nº 2

S'ha editat i tramés als socis el segon Document de Treball, el qual porta per títol: *Per un ajuntament receptiu: un enfocament estructural*, del qual és autor Ricard Brotat i Jubert. Tal com vam anunciar, aquests Documents es proposen donar cabuda a articles que assoleixin un grau d'interès i de rigor suficients, tant si estan relacionats amb els temes tractats als sopars-col·loqui com si no, com és aquest cas.

Debats a partir del mes d'octubre

Està previst d'organitzar a, partir del proper mes d'octubre, una sèrie de Debats. Es tracta d'escollir un tema concret, d'interès per a les ciències socials i sobre el qual es disposi d'informació acurada, fruit del treball de la pròpia ACS o d'algun grup de sociòlegs. En aquests Debats i participaran els autors de la

documentació prèvia, requerint-se a més a més la presència d'un professor universitari expert en la qüestió a discutir. També està previst de comptar amb representants d'entitats, o de partits polítics, a fi de que expliquin la seva postura al respecte.

VII Congrés Espanyol de Sociologia

Us recordem que els dies 20, 21 i 22 del proper mes de setembre tindrà lloc a Salamanca la celebració del VII Congrés organitzat per la FES. També us recordem que si les inscripcions es fan abans del dia 1 d'agost els socis pagaran 10.000 PTA, (estudiants, 6000) i els no socis, 16.000 PTA (estudiants 8.000). A partir d'aquesta data, els cost serà de 15.000 (8.000) i 20.000 (11.000) PTA, respectivament.

El proper Butlletí serà pel setembre

Si bé aquest Butlletí té una continuïtat bimensual, essent que coincidiria amb el mes d'agost, temporada de vacances per a la majoria del socis i sòcies, l'ajornarem fins al mes de setembre. D'aquesta manera, l'any vinent podrà mantenir-se la bimensualitat sense problemes.

A tots i totes us desitgem un feliç estiu.

Seminari de Teoria Sociològica Crítica "Raimon Bonal"

Des de l'any 1996, Raimon Bonal i Ramon Flecha, professors del Departament de Teoria Sociològica, Filosofia del Dret i Metodologia de les CCSS, juntament amb altres persones, professors/es, estudiants i recent llicenciats/des, es reuneixen mensualment en una tertúlia de caràcter científic per debatre els grans temes de la teoria sociològica actual.

Avui, aquest Seminari continua. Al llarg de les discussions dutes a terme durant aquests 7 anys el grup s'ha consolidat com a grup de treball vinculat a la ACS (Associació Catalana de Sociologia) i han sorgit propostes de treball com ara la realització d'unes *Jornades de Teoria Sociològica Crítica*.

Funcionament

Es parteix de lectures prèviament acordades. Alguna persona del grup prepara una breu presentació i s'entaula un diàleg, sense cap mena de pretensió, per posar en comú els diversos extrems del que la lectura de torn suggereix.

L'experiència ha estat molt beneficiosa pels participants des del moment en què es tracta d'un espai intel·lectual i comunicatiu de reflexions entorn al pensament sociològic actual. El diàleg es manté a un nivell d'igualtat i totes i tots els integrants s'esforcen en buscar línies interpretatives de pensament entorn els grans problemes de la societat des de la perspectiva de la sociologia.

Lectures realitzades

Beck, U. 1998. *La sociedad del riesgo*. Barcelona: Paidós (treball original publicat el 1986).

Beck, U. & Gernsheim-Beck, E. 1998. *El normal Chaos del Amor*. Barcelona: El Roure (treball original publicat el 1990).

Beck, U. 1998. *¿Qué es la globalización?* Barcelona: Paidós (treball original publicat el 1997).

Beck, U., Giddens, A.; Lash, S. 1997. *Modernización reflexiva. Política, tradición y estética en el orden social moderno*. Madrid: Alianza Editorial (treball original publicat el 1994).

Castells, M. 1997. *La era de la información. Economía, sociedad y cultura. La sociedad red*, vol. 1. Madrid: Alianza Editorial (treball original publicat el 1996).

Castells, M. 1998. *La era de la información. Economía, sociedad y cultura. El poder de la*

identidad, vol. 2. Madrid: Alianza Editorial (treball original publicat el 1997).

Castells, M. 1998 *La era de la información. Economía, sociedad y cultura. Fin de milenio*, vol. 3. Alianza. Madrid (treball original publicat el 1997).

Foucault, M. 1992. *Vigilar y Castigar*. Madrid: S.XXI (treball original publicat el 1975).

Habermas, J. 1987. *Teoría de la acción comunicativa. Vol. I. Racionalidad de la acción y racionalización social*. Madrid: Taurus (treball original publicat el 1981).

Habermas, J. 1987. *Teoría de la acción comunicativa. Vol. II. Crítica de la razón funcionalista*. Madrid: Taurus (treball original publicat el 1981).

Habermas, J. 1999. *La inclusión del otro*. Barcelona: Paidós (treball original publicat el 1996).

Habermas, J. 2000. *La constelación posnacional. Ensayos políticos*. Barcelona: Paidós (treball original publicat el 1998).

Heller, A. 1994. *Sociología de la vida cotidiana*. Madrid: Península (treball original publicat el 1977).

Searle, J. 1997. *La construcción de la realidad social*. Barcelona: Paidós (treball original publicat el 1995).

Sen, A. 2000. *Desarrollo y libertad*. Barcelona: Planeta (treball original publicat el 1999).

Touraine, A. 1997. *¿Podremos vivir juntos? Iguales y diferentes*. Madrid: PPC.

Propostes

Ha arribat el moment de pensar en obrir el Seminari de Teoria Sociològica Crítica. No perquè es converteixi en una trobada de multituds, sinó per a estendre la seva actuació i la seva tasca més enllà.

Des d'aquest espai virtual llancem la proposta de treball de realitzar unes *Jornades de Teoria Sociològica Crítica* amb la intenció de

consolidar iniciatives crítiques i potenciar-ne de noves.

Per a més informació podeu contactar amb crea@pcb.ub.es indicant en l'assumpte: A l'atenció de Ramon Flecha.

Grup d'Anàlisi de l'Acció Col·lectiva i dels Moviments Socials

El grup "d'Anàlisi de l'Acció Col·lectiva i dels Moviments Socials", format per socis de l'Associació Catalana de Sociologia, ha endegat el projecte "*El moviment contra el Pla Hidrològic Nacional (PHN) i el transvasament de l'Ebre*" gràcies a una beca de recerca concedida a aquest grup per la Fundació Jaume Bofill. Aquest estudi, que en un principi té una durada de sis mesos, es realitza dins del marc de l'Institut d'Estudis Catalans.

L'estudi tracta d'analitzar el Moviment contra el Pla Hidrològic Nacional i el transvasament de l'Ebre, com un dels moviments que més entitats –mes de tres-centes- i ciutadans ha mobilitzat en els darrers anys a Catalunya.

La peculiaritat d'aquest estudi és que no ho porta a terme de la perspectiva descriptiva i històrica –com s'ha fet normalment, és a dir, un cop finalitzat el moviment- sinó des de la perspectiva de l'estudi de l'evolució, transformació i/o institucionalització del moviment.

Els punts centrals d'anàlisi es basen en la denominada estructura d'oportunitat política, la construcció social del discurs entre els participants de diferents grups i col·lectius ecologistes impulsors del moviment, i l'anàlisi de la presa de decisions interna. Els objectius de la recerca són:

1. L'anàlisi de les diferents fases d'evolució del moviment i eventual institucionalització.
2. L'anàlisi de l'estructura organitzativa del moviment.
3. L'anàlisi de com es produeix entre els membres que formen part dels grups

- ecologistes la construcció social dels objectius de la participació en el moviment.
4. L'anàlisi dels factors externs del moviment, és a dir, com tenen lloc els processos de l'anomenada "estructura d'oportunitat política".
 5. L'estudi dels Moviments Socials Organitzats generats a partir del Pla Hidrològic Nacional, així com del tipus de moviment de que es tracta i dels factors interns que influeixen en el moviment.

La metodologia, els resultats i les conclusions de l'estudi es donaran a conèixer en el proper Congreso Español de Sociología a Salamanca, i també entre els membres de l'Associació Catalana de Sociologia a la tardor, on s'espera poder comptar —en un sopar col·loqui— amb representants del moviment.

Josep Pont Vidal

L'ACS es congratula de que aquest grup, de molt recent creació, hagi obtingut l'esmentada beca de recerca per part de la Fundació Bofill. Des d'aquestes pàgines, felicitem a tots els seus components.

Memòria del Gabinet d'Estudis Socials

El Gabinet d'Estudis Socials, dirigit per Jordi Estivill, ha celebrat els seus 16 anys d'existència amb l'edició d'una Memòria que resumeix el seu camí des del 1984 fins ara: un camí que ha passat per la recerca social i la formació, l'assessorament, el disseny i l'avaluació de projectes socials, fins a encetar-ne, darrerament, un de nou: la intervenció directa amb els immigrants marroquins al Baix Empordà.

Com ja s'intueix en el paràgraf anterior, aquest camí no ha estat lineal i ha comportat una lògica evolució professional. Una evolució no solament mesurable en termes de les àrees de treball, sinó també dels col·lectius socials que n'han estat destinataris: la gent gran, la infància, la joventut,

la dona, els immigrants, les minories ètniques, els ex-presos, els disminuïts, els aturats i els drogoaddictes.

El camí del Gabinet d'Estudis Socials es pot completar encara des d'una altra perspectiva: els territoris en què la seva activitat ha anat impactant: primer Catalunya, però tot seguit també Europa i altres comunitats de l'Estat espanyol, Euskadi i Galícia en primer lloc. I, encara dins d'Europa, des d'una doble vessant: els països individuals que la componen i les institucions comunitàries que representen els que constitueixen la Unió Europea.

La Memòria del Gabinet d'Estudis Socials es configura, doncs, com un trencaclosques que intenta recollir totes aquestes perspectives complementàries que il·luminen la tasca realitzada. Perquè ens interessava destacar que la nostra evolució havia seguit diferents vies fins a desembocar en el que som avui.

Tot això es recull encara en les dues seccions finals del document: les principals publicacions que en el decurs dels anys hem elaborat i el llistat de les institucions, públiques i privades, que han sol·licitat els nostres serveis o amb les quals hem col·laborat.

La Memòria, escrita principalment en català, inclou resums lingüístics en altres idiomes. Un aspecte en el qual hem volgut ser bastant exhaustius: així, al costat del castellà, el francès i l'anglès, no hem volgut oblidar-nos, ni que sigui breument, de l'italià i el portuguès.

Xavier Vallvé
Documentalista

Publicacions dels socis

Sociología de la Educación

Paciano Fermonso Estébanez; Josep Pont Vidal (Eds.). Nau Llibres, València, 2000, 291 pp.

Amb el desenvolupament de la Sociologia, la Sociologia de la Educació ha tingut en els

darrers anys un desenvolupament extraordinari, obrint-se nous camps d'especialització. Han estat també nombroses les obres de la Sociologia de l'Educació que intenten interpretar i donar respostes als canvis i reptes que es plantegen en l'actualitat al sistema educatiu.

El present volum té la peculiaritat de que ha estat confeccionat per un grup d'especialistes de la Sociologia de l'Educació, i la Sociologia general, professors i investigadors, amb àmplia experiència en la recerca i la docència universitària. Els textos es reparteixen en tres blocs: epistemologia, socialització i educació no formal, oferint un complet conjunt de capítols que abasten diferents aspectes que influeixen en el procés educatiu i en el sistema educatiu en general, oferint l'estat de la situació actual i les recerques més recents sobre cadascun dels temes tractats.

A la primera part, s'exposen els elements epistemològics de la Sociologia de l'Educació: els clàssics de la disciplina, introduïts per A.Vara, els aspectes epistemològics i els actuals paradigmes de recerca i de concepció educativa (J.Pont) i la història d'aquesta matèria a Espanya (G.Escribano, A. Millán).

La segona part, analitza els diferents factors i agents que intervenen directament i configuren els sistemes educatius, com són les classes socials, (V.Peña), la socialització (P. Feroso). En aquesta part, s'analitzen també les diferents "Sociologies" i "especialitzacions" de la Sociologia de l'Educació com són: la sociologia del coneixement (A.M. Jiménez), de la cultura (V.Peña), del llenguatge (R.Radl, i M.Santos), del professorat (F.Gil), i del currículum (M.Nieto).

Finalment la tercera part es centra en l'educació no formal, amb textos de P.Luque sobre la educació permanent i els "nous espais sociològics de l'educació" (M. March), on s'inclou un interessant capítol sobre el fenomen del temps de lleure a les nostres societats del "coneixement" (M.Cuenca).

En definitiva, creiem que es tracta d'un text útil escrit de forma clarificadora i didàctica que revela la complexitat dels factors i agents socials que intervenen en l'acció educativa.

Josep Pont Vidal

Convocatòries, Cursos

Beques

-la Caixa: Ampliació d'estudis a l'estranger
Termini: segons el país
Informació: www.estudis.lacaixa.es
Tel.93 4046735

-Comissió Europea: Estudis sobre ciències social i econòmiques
Termini: 31 desembre 2002
Informació: www.cordis.lu/improving
e-mail: improving@cec.eu.int

Conferències

-Carmina Virgili: *Jiménez Frau, Unamuno, Yepes i altres al Colegio de España de París*
Dimarts 12 de juny

-Robert Skidelsky: *John M. Keynes i la Residencia de Estudiantes de Madrid.*
Dijous, 14 de juny

Ambdues conferències tindran lloc a les 19 h al Saló d'Actes de la Residència d'Investigadors del CSIC-Generalitat de Catalunya, carrer de les Egipcíaques, 5-9, Barcelona. Tel. 93 4432759

Seminari

Cambio Educativo i Social (III)
Barcelona, 23 y 24 d'octubre de 2001

Organitza: CREA, Centre de Recerca Social i Educativa
Baldri Reixac, 4-6, 4 A 5, 08028 Barcelona
Tel. 93 4034549, Fax 93 4034562
e-mail: publicrea@pcb.ub.es

Article

Carta oberta a Ernest Lluch

Heus aquí la darrera lletra que t'escric, Ernest, i sens dubte la primera que no rebrà resposta teva. No sóc segurament l'únic amb qui mantingueres un tràfec epistolar, sovint amb notes i bocins de paper de tota mena, mida i qualitat. El teu germà Enric i tu segur que guanyàveu a tothom en l'art de la comunicació escrita, em consta, ja que n'estaves ben orgullós, de les vostres cartes. També en això eres un senyor progressista del Segle de les Llums, un racionalista il·luminat, amic de la correspondència manuscrita, culta i amable. Tenies una inexhaurible fe en la paraula, sobretot la paraula escrita, el mot examinable, analitzable. La paraula com a diàleg, com a font de racionalitat, de decència pública.

Has fet una bona feina, company. Hi ha coses teves que el temps s'endurà quan s'hagi endut tots nosaltres. Llavors desapareixerà la memòria viva de la teva curiositat omnívora i omnímoda, de la teva ironia, de les teves dèries un xic mitòmanes, amb els seus relats sucosos, on no mancava un xic de fantasia per tal d'omplir buits informatius. *Sic transit*. És més difícil però que s'esvaeixin els rastres de la teva seriosa convicció democràtica i socialista, del teu patriotisme, més fort que el teu nacionalisme. En canvi, les coses més tangibles, els teus llibres, les difícils reformes que des del govern vas poder introduir en l'aparell públic de la sanitat espanyola, restaran més. Tanmateix, les coses més intangibles no han estat pas les menys sòlides a la teva vida truncada. Ho prova la teva tasca d'ensenyar dia rera dia a les aules de València i Barcelona, o dirigir la Universitat Internacional de Santander des del Rectorat al Palau de la Magdalena, o de militar més dins un moviment polític, el socialista, que no pas dins el partit que, nogensmenys, servies amb lleialtat.

La teva capacitat pera tenir molts amics ha estat admirable: per a tu l'amistat era la pràctica d'una de les belles arts. No sé pas com t'ho

feies. Ja saps que sempre ens diuen que d'intims amics se'n poden tenir pocs. Jo n'era un i, tot i que em considero afortunat, no em sento pas triat pels déus. De manera que, en l'homenatge que et ret la teva, la nostra Universitat de Barcelona, sento com si també enraonés per ells. Espero que els altres amics de debò que tenies em disculpin aquesta pretensió.

Tornem, Ernest, a la teva feina: has explorat la història il·lustrada del nostre país, les arrels del seu desenvolupament econòmic i intel·lectual, les transformacions del seu entrellat social, el capteniment del seus fills. Era prou difícil dir alguna cosa nova. Ho vas aconseguir. La història del pensament econòmic de la Il·lustració a Espanya —especialment a València i a Catalunya— ja no serà la mateixa. Ni ho serà la manera de jutjar les conseqüències per al país de la desfeta d'Almansa o la de tot el Principat el 1714. Tampoc entendrem sense la teva obra la vera participació dels nostres savis del segle XVIII a la Fisiocràcia i als altres corrents intel·lectuals de l'època. Alguns ho han après llegint-te o escoltant les teves classes. D'altres —com jo mateix— també enraonant amb tu. Com aquell cop que et vaig traduir un treball per a Princeton i el discutiren abrandadament tots dos, fins la matinada, al pis —Modesto Lafuente, 58, Madrid— que per generositat teva compartirem durant ben bé quatre anys, quan ambdós havien de passar tres o quatre dies allà baix, cada setmana feïnera. O com quan dissenyarem i ensenyarem el curs de postgrau que, amb tanta il·lusió llençarem plegats, amb la Victòria Camps, sota la inspiració del tot just desaparegut Robert Vergès i la Fundació educativa que presidia.

El cost de la ironia és molt alt en política. En el teu cas, tràgic. Jo no tinc cap teoria sobre les causes del crim. Si distingeixes, com fan els filòsofs aristotèlics, entre la causa (general) i l'ocasió (immediata), estimat Ernest, veuràs que és aconsellable deixar els motius immediats i les circumstàncies properes per als experts en detalls i circumstàncies. És llavors que pren sentit la noció de que estaves destinat pel teu capteniment i caràcter, és a dir, per la vida, a fer massa nosa als fanàtics, als simplistes, als que mai dubten, sempre embolcallats per la seva

arrogància de creients eixelebrats. Aquesta gent no perdona la ironia, la manca de buida solemnitat. Posa massa en evidència la seva misèria. Aquesta gent és capaç de tot. És un fet que no ignoraves, que no has descobert ara. Si ho haguessis descobert ara, no series, com ets, un heroi. Sabies perfectament la magnitud del risc.

Vas triar el camp de batalla: i hi vas anar desarmat, tranquil, amb desig d'aprendre. Perquè era el camp d'una terra, la del País Basc, de la qual t'havies literalment enamorat. Vas fer d'ella casa teva. La feres teva sense cap motiu ulterior que no fos el goig de ser-hi, de formar part d'aquell país. De participar-hi a la seva vida i per tant participar a les seves greus dificultats. Com sempre, com a bon racionalista laic i esperançadament escèptic, volgues ajudar a resoldre-les només amb la raó i el diàleg. Són les úniques eines de tall acceptables per la decència democràtica. Més que no pas parlar, volies enraonar amb tothom. Hi vas anar, en el millor sentit de la paraula, a buscar raons. Als buscaraons pacífics i benintencionats, però, no els perdonen els mesquins.

Has estat sempre un home de frontera. Professor d'història econòmica a la nostra comuna Facultat, t'interessava seriosament la música (tota la musica, en puc donar fe!), la poesia, la

filosofia moral, l'art, la política i, qui ho diria per un economista, també la sociologia. (La teva presència i participació molt activa al Congrés Espanyol de Sociologia a Granada, n'és prova fefaent). Mentre alguns fan ofici de la retòrica de la multidisciplinarietat, tu la practicaves. Això et feu —en tots el sentits— un home intersticial, inclassificable. Lleial, però mai d'estricta obediència en cap dels llocs que habitava el teu esperit incansable. A tot arreu, però, t'hi trobaves a casa. Com t'hi torbaves a casa en els diversos llocs de la teva altra geografia, la física, des de Maià de Montcal fins a Donosti, des de Barcelona a València, des de Madrid a Santander.

Més que no pas lamentar la teva absència sobtada i cruel, Ernest, celebrem la teva vida. Sentim la joia de que hakis honorat la teva terra, que ens hakis fet un xic millors amb la teva companyia i que, amb el teu sacrifici suprem, hakis ajudat a obrir un xic més les portes d'un esdevenidor decent i civil per a tothom.

El teu amic,

Salvador Giner

Aquesta carta formarà part de l'homenatge que la UB es proposa retrà a la figura de l'Ernest Lluch.

Publicacions dels socis

- Qualsevol ressenya de les publicacions, estudis o investigacions dels nostres socis serà ben rebuda i publicada.
- Si desitgeu publicar un article, poseu-vos en contacte amb la Junta o amb la secretaria de l'ACS.
- També exposarem qualsevol informació sobre jornades, congressos, seminaris i cursos d'interès que ens feu arribar.
- Us quedarem agraïts de qualsevol comentari o suggeriment que vulgueu fer-nos.

Fitxa d'inscripció

Nom.....Cognoms.....

DNI..... Adreça.....

Codi Postal..... Localitat.....

Tel. Correu electrònic

Quota Anual 7.000 PTA Estudiants 3.500 PTA (el 1r. any)

Dades per a la domiciliació

Banc o Caixa Codi Signatura:

Agència Codi

Nº. Compte

Data.....

També podeu fer l'ingrés al compte núm. 2100-0963-62-0200027465 de "la Caixa" que té l'Associació Catalana de Sociologia. Per a qualsevol consulta adreceu-vos a:
Tels. 93 3248581/85. Correu electrònic scs@iec.es